

FILIPO

JUWAPIKANILE LILOWE LYA MLUNGU

Pakuwa waliwose wakulongoleledwa ni Msimu wa Mlungu welewo ali wanace wa Mlungu”
(Aloma 8:14)

“Lilayika Iya Ambuje Iyamsalile Filipino kuti, “Mjawule cakum'mwela, pakukuya msewu wakwawula ku Gasa kutyocela ku Yelusalemu, msewu wakupita mcipululu.” 27 Filipino wâpiteme....” (Masengo 8:26,27).

Kutyocela mu ndawi ja kwenda kwa macili ga Mlungu, ni kwinjilila mcipululu, kwaliji kwana mundu jumo juwapikene malowe ga Ambuje. Filipino wapikanile lilowe Iya Mlungu ni lilowelyo Iyamtumisye ku cipululu.

Ana m'we tuli pa malo gakukwenela kuwa – pa malo gakwenelela ni mu ndawi ja kwenelela. Filipino wakwete mawiwi gakombola kupikana malowe ganganyanyika ga Mlungu. wajimanyi asili ja kupocela ulongosi kutyocela kwa Mlungu lisiku ni lisiku.

LISOSA LYA MLUNGU.

Naga nganawusyeje liwusyo Iyakuti “Ana tinalimanye uli lisosa Iya Mlungu pa umi wangu?” komboleka kuti wao nganawa mkhlistu.

Awungunye mu mbili ja cilambo ni alole ya wandu wa Mlungu wawatesile yekulungwa, nganawa wandu wa penani mlope, kapena wa lunda pa yindu ya pa cilambo. Nambo wosope waliji wakulandana pa cindu cimo cakuti: walimanyi ni kutenda lisosa Iya Mlungu mu ndawi jawo, ni watesile yekulungwa mu mbili.

Malemba gakukusasala ya wandu wamba, nambo wawatesile lisosa Iya Mlungu. wawecete ni jemanjawo jele ndawijo, ni soni Mlungu nganasinda. Mlungu ndawi syosope ali mkulolesya mundu jwakuti amtume, pa magongo gane gakwe, soni awele ali mkusimana. Akusawaga mundu jwakusalila kwambumbu kutenda lisosa Iya Mlungu. wao komboleka kuwa jwele mundujo, Mlungu jwangasagula.

Naga akukuya mwakulupicika yakuti Mlungu pa ngani ja cilongosyo, mpaka alimanye lilowe Iya Mlungu ni kutenda lisosa Iyakwe, yalumo ni mundu jwalijose jwa Mlungu juwapali. Ni komboleka kuwa mundu jwa Mlungu jwasagulidwe pa ndawi ajino.

MBESI NI NDONDOMEKO

Wao ali ciembe cakunonyeledwa ni Mlungu. wapanganyidwa mcilandanyo cakwe. Akwete cilandanyo ni Mlungu atamose wao ali wakupelembela. Mlungu pawalinganyaga ndondwa, yacimanyicile wakwete ndondomeko, yindu ya mu mwinani yili yacitamile soni yangasinda ndamilo jakwe. Soni pawalinganyisye yinyama waipele ndamilo jakwe jakwepe jacitamile jakuti jangasinda, soni mpaka tumanyilile ya mpaka citende pa ndawi jine jakwe, mpela mwatukutendela pakusala ya nyengo.

Nambo wao ali walekangane! Wapanganyidwe kuti alocesyeje panandi ya ndamilo ja Mlungu; akusapagwa kawili kuti awe mu liwasa lya Mlungu. Mlungu wapele wao mtuka umo wekulungwa, wa mpaka utendekasya kuti wao apundanganye kapena kulepele mbesi ja mayeso ga umi – macili gakutenda cisagula.

Ana wagopweledwa ku sambu ni macili gakwe gakusinda wandu ni myasi jakwe jakuswejesya? Ni Mlungu msyene jwamkulungwa akwawilanga wao kuti atame najo mu umi wakwe wekulungwa ni kwawilanjila wao kuti atame mpela mwakutamila msyenejo. – kutenda yisagula ya lunda pakusosela yambone cilambo cosope capasi.

Uli upile wekulungwa nditu kupedwa ufulu. Wao ali wagopoka – ali wagopoka kuti amtumicile Mlungu mwa cinonyelo soni akwete ufulu wakana umbone ni cinonyelo cakwe. Mlungu ngawa mkwakamucisya akawe ali am'wendile, soni nganawa mkwalakesya kutenda cakusaka akawe ali ayiweni kuli kwakusosekwa mlope. umi awuno jili ndali jakulinjidwa kwao. Mlungu mpaka ajinjilile naga ali ayiweni kuti yisagula ya kulinonyela kwao tiyijonanje yejinji ya ucimwene wakwe. Ni ligongo lya ufulu wa cisagulawu, umi wa mundu ngawa mkomboleka kuwusala mutiwuwelele m'bujo mwakwe.

Mu umi wa mundu mwangali dongosolo jewicidwe kala. Malowe ngagakusala kuti Mlungu awisile kala matala gatasagule mundu pa cilambo, pangali soni kuti akusalinganya kala yatiwucitenda. Kutenda myoyo mpaka kuwe kwatocecsya wao ufulu wa kusagula, ni Mlungu akusalolecesya kuti mundu ali pa ufulu. Cisagula cilicose cakusatende kuli kulinganya kwasambano, kutandisya yindu ya sambano mu cilambo. Mlungu asagwile kwapa wao ufulu, ni akusakumulaga masengo mwakamulanga kapena kutindana ni cisagula ca wao kuti akwanilisye cakulinga cakwe cekulungwa.

Cikhlistu cili ca padeladelape ligongo Ambuje Mlungu akukamula masengo ni mundu sano jimo, soni kuti mundu nganawa cindu cakatendekwa mwa ngosi. Mlungu jwa m'baibulo ali jwa cijumi, ni jwakamula masengo, nganagamba kuyilinganya yindu kuti yijendeje pajika jwalakwe ni kutyoka. Akusasamalaga ya mundu ni kumnonnyela. Akusalosyaga yindu yakusimonjesya kwa wandu wakusamnonnyelaga.

Lisosa Iya Mlungu pa umi wao cili cakulinga ngawa yindu yiwatamilisye kalakala. Pambesi pa cakulinga cakwe, pa umi wao, Mlungu akusaka kuti wao alandane ni Yesu (Aloma 8:29). Wao aloleje pa cakulinga ca Mlungu co, cakulinga ni caticilongolele umi wao ni mbesi jawo. Mkhlistu jwalijose jwakusakuya lilamusu Iya cinonyelo cakwe, akusawa pa ulendo wakutu ucisinda umi wakwe kuwa wakulandana ni Yesu. Kutyocela pa cele cakulingaci, pakusakopoka yakulinga yosope yamwanamwana ya wanace wa Mlungu. yele yakulinga yamwanayi pane yalinganyidwe kwa wao pe basi kuti akwanilisye cinecakwe mu ucimwene wa Mlungu. akusakwela panandi panandi malingana ni kulupicika kwao, soni cakulinga ca penani cine cikukusayika naga cakulinga camwana acitesile cenene. Yosope yene yikusakumulana ni yakulinga ya pacilambo yiwakwanilisye Ambuje Yesu pawayice pa cilambo pamo, cakulinga cakwe cakuti “ kusosa ni kulupusya cicasokonecele” , “ konanga masengo ga satana” ni kumalisya masengo ga Atati wa kwinani (Luka 19:10; 1 Yohane 3:8; Yohane 6:36-40; 17:4)

KUPATA CILONGOSYO LYUWA NI LYUWA

Mlungu nganatuleka m’we wangali cilongosyo. Baibulo cili cilongosyo ca wandu – nganijiwa malamusi gakulembedwa ni malayika. Nambo mwana ni mitwe ni yakwenela kuyikuya. Malamusi gosope ga m’baibulo gali yilongosyo, yakuti yimpindulile mundu. Pakuya gele malamusi ga, mpaka tukole umi wakwasangalasya Ambuje mu lisiku lililyose.

Cilongosyo cili cindu cakatende kwa umi wosope. Mlungu akusiwalosya wao yakulinga, ni akusawakamucisya kuyikwanilisya, kaneko ni kwalosya soni yakulinga ya penani yakuti akwanilisye. Yakulinga ya Mlungu yangasinda.

Yakulinga yakwe ya penani katende ka yindu kakwe kangasinda ligongo Iya yisagula yetu. Nambo ndongosolo jikusajegamila pa yisagula yetu, soni yikusasinda ndawi ni katema malingana ni mwayiwelele yisagula yetu. Mwa cilandanyo, pa ung’asi wa mpila, cakulinga cangasinda, nambo timu jilijose jikusasinda dongosolo jakapute kakwe kuti jipunde mwacitema, timu jine jila mkanijiwe kalamuka nombe najo.

Ni ligongo lyakwe Mlungu ngasiwalosya mwajiwelele sogolo jawo josope. Akusasaka kuti wao alimanyilileje lisosa lyakwe lyuwa ni lyuwa, ni kupata cilongosyo cakwe lyuwa ni lyuwa.

Sano lisosa Iya Mlungu pa umi wao ni yakuti lisiku lililyose amanyilileje dongosolo jakamucisya mlope, kuti pambesi pakwe akakwanilisye cakulinga cakwe cekulungwa. Dongosoloji jikusatindana malingana ni ndawi, yakutendekwa yine ni yisagula yawo. Nambo Mlungu akusawa nawo lisiku lililyose kusaka kwalosya wao, litala lyambone mlope. naga akulepela kum’wenda pa kutenda yine mwa yisagulayi, ngawa kuti basi yindu yisakale, elo komboleka upile wine wakwe upite wakuti ngasiwuwoneka soni, kapena kuti “yiwalaka” mpaka yilye yaka yambone yakuti Mlungu akayikamulisye masengo.

Nambo ndawi yakuti apesisye kulijimila pajika kwawo, ni kuwenda cikululuko, Mlungu akusakombole kugalawusya kulepela kwa mundu kuyikasya ucimbicimbi kwa Mlungu. Mlungu jwangatenda kuti wao alemwe, nambo naga ali apesisye, kulemwa kwao

akusagalawusya ni kuyikasya ucimbicimbi ku lina lyakwe, mwine kuti wakamucisye wandu wane wakwete cokusawusya cicoco. Pakutenda myoyo, “yindu yosope yikusatendela umbone wandu wele wakusamnyela Mlungu...wawilanjidwe malingana ni lisosa lyakwe” (Aloma 8:28).

NGANISYO SYA JWAMASENGO

Naga tuli mkwenda ni cakulinga ca Mlungu mu umi mwetu, yikusawa yakusangalasya kulola yatukusati kutenda yisagula ni yakusalinganya Mlungu kuti lina lyakwe licimbicikwe. Tukusakola ufuli ligongo tuyimanyi kuti tuli mbali ja Mlungu ni pangali cicili cakusausya mlope kwa Mlungu. kusisyana kukusayika naga tuli tutesile yisagula yakulinonyela. Tukusawa tuli tusagwile ngawa ligongo lya Mlungu nambo kulinonyela. Cakulinga cetu cikusakanganaga ni cakulinga ca Mlungu. yindu yakuti yili mu cakulinga ca Mlungu pa cilambo yikusatindana ni kulinonyela kwetu.

Mlungu ni ndandililo ja cakulinga cetu, ufuli ni mkamulano wa mkati. Ana mpaka tutame uli mu lisosa lya Mlungu.

Upile watupele kuti tuwe wanace ukusajenda naga m’we tujigele mtima wakuwa mpele wamasengo. Kutumicila gali makiyi gakuwulila ku kuwa wakulijiganya wa Yesu. Mwanace jwa Mlungu msyene wasucile jwa masengo. Macili gasyene ni ulamusi ukusayika naga tuli wakutumicila wandu wajinji.

Patukupele lisosa ni ufulu wetu kwa Mlungu, tacitupa macili ni ulamusi wakwe. Yaleyi ngasiykomboleka akawe tuli tukwete nganisyo sya jwamasengo.

KULIWALILA MWAWELELE

1. WAKULIJIGANYA ALI ACIKAPOLO WACINONYELO

Mkhlistu ali mundu jwagopoledwe ku kutumicila sambu ni kuwa kapolo jwakunonyela jwa Yesu. Wosope wene we tuli acikapolo ka cindu cilicose catusagwile kucipikanila; cele cinduci komboleka kuwa Mlungu kapena Khlistu, kapena m’we wacimisyewe, kulinonyela.

Mundu nganawa Mkhlistu msyesyene naga nganasagula kumtenda Ambuje Yesu kuwa Ambuje wa mbali syosope syasimanyi mu umi mwao. Kana melepe kutenda yakusaka Mlungu ni kana kupeleka ufulu wakwe kwa Mlungu cili cilosyo ca cikhlistu ca unami. Naga Yesu nganawa Ambuje wasyesyene mu umi mwetu nikuti m’we nganituwa akhlistu wasyesyene soni.

Mu ukapolo ku sambu mwana woga wa cilango ni mbote ja sambisyo, kupikana kulemwa mu mtima ni ngacimanya cakulinga ca umi.

Mu ukapolo kwa Yesu mwana cinonyelo – kutenda yisagula ngawa yakulinonyela nambo yakusaka kwanyilasya cakulinga cambone ca Mlungu pa cilengedwe cakwe cosope. Cili cilosyo ca cikhlistu cisyesyene. Jwele mkhlistuju akusamnyela Yesu, ni akusiwanonyela soni wandu wane soni akusatenda yamsalile Ambujegwe kuti atende. Akhlistu wandanda wosope

walikolangaga kuti wamasengo wa Khlistu. Wao komboleka kuwa kapolo jwakunonyela jwa Yesu kapena kapolo jwakitawidwa jwa sambu (Aloma 6:12-22; Filipo 1:1; Yakobo 1:1; 2 Petulo 1:1; 1 Akolinto 7:21-24)

2. ACIKAPOLO NGANAKOLA UFULU WAOWAOPE

Naga mundu asucile kapolo wangakola cakuweceta mu umi mwakwe, mu ndawi josope jitawe kapolo. Akusawa asumidwe pa mtengo wine wakwe ni ambujegwe ni akusawa jwa ambujegwewe kwambumbu. Yosope yene yakwene kapolojo yikusawa ya ambujegwewo. Ngakusawa jwagopoka mpaka pa lisiku litaciwa. Jwalakwe akusajenela kupelengana kutumicila atamose ali amyamicile kapena kum'gamba, kanga ali apesile kapena kulwala, atamose ni masengo gakutesya soni gakwe.

Yalumo soni naga sambu sili mkulamulila umi wa mundu, jwalakwe akusawa kapolo jwa sambisyo. Sambisyo sikulamulila cilicose citatendo mundujo. Litala pelyo lyakutilila mu yeleyi ni kuwa. Nipo gele ni macili ga sambu, cakusapocelaga mundu mpela malipilo ga sambu syakwe.

Ambuje Yesu akusapeleka ukapolo wa mtundu wine ni litala line lya ciwa kuti tukulupuce ku ukapolo ku sambu. Yesu akusatulila kuti tuwe ku ndamilo syetu sya kalakala, tumkunde kuti asilile umi wetu wa kulinonyela ni kutama mpela acikapolo wakunonyela. Naga tukupelengana kuwa pasi pa Yesu tucipocela malipilo gakwe ngawaga malipilo ga sambu. Nambo tawe bwana jwetu, akwenela kuwa bwana pa yosope yene. Ayi yikusagopolela kulipeleka kwetu kwambumbu pa ma ufulu getu gosope. Naga ngatukutenda yeleyi nikuti nganawa ambuje wetu wasyene (Matayo 10:24-29; Filipo 2:5-8; 3:7-8).

Ana akusawa wakudandaula ndawi syosope? Kapena kupya mtima? Wakusosasosa yindu yine atamose ali akwete yejinji canti uli? Naga yili myo nikuti nganawe kulijiganya ya kapolo jwakunonyela. Kapolo jwangapya mtima naga ambuje wakwe ali amsalile kuti atende cine cakwe. Nganakola ufulu wakwewakwepe. Wangadandaula ya umi wakwe, ligongo yosope yali ni yakwete, yikusawa myala mwa ambuje wakwe.

Pangali cakusakola. Akusawa wangali ulamusi, cipanje kapena ufulu waowaope. Kapolo jwakunonyela jwa Mlungu, akusayiwona mpela yangali mate yindu yakusayilapilila wane. Jwalakwe akusatiga; "naga Ambuje acimbicikwe, nikuti une sangalale. Yosope yakwete yikusawa ya Ambuje wakwe, nambu yili uli kwa WAO?"

3. UFULU USYESYENE ULI PAKUWA KAPOLO JWA KUNONYELA JWA KHLISTU

Kusyenedi mu sambu mwangali ufulu! Sambu cili cindu ca ngalwe cacikusalipila acikapolo wakwe pakwajausya ku malembe. Wandu twapanganyidwe kuti macili gane gakwe gatulongoleleje. Mpaka tusagule gamo mwa maciliga; kulinonyela kapena Mkulupusya.

Ufulu wa cikhlisu uli ulamusi wine wakwe watukwete ufulu wakusagula catukusaka kutenda ligongo tusagwile kutenda yindu yayili yambone kwa wandu wosope, ni yikuti yangalinonyela.

Yili yangakomboleka kuti macili gawiliga galumulile umi umo pa ndawi jimo (Matayo 6:24:7:16-23; Yakobo 3:11-13). Pakali pano tuli kapolo jwa sambu kapena jwa Mkhlistu. Ngawa mkomboleka kuwanganya yambone ni yakusakala mkati mwetu. Mitima jetu jitamilice pa kumtumicila Yesu kapena wacisyewe. Naga nganituwe wakwe malamusi gakwe gakuwawa gakuwitopa. Lisosa lyakwe likusawoneka lyakusakala ni tukusalikana ni kwimucila. Nambo naga tuli tupelece cinonyelo cetu kwa jwalakwe ni kusyuka acikapolo wakwe, tukusajinjila mu litala lya ufulu usyesyene ni Mlungu akusawugula litanga lyakuti tuwe wanace wa mwiwasa mwakwe. Mlungu ali Ambuje jwacinonyelo. Nganawa jwa ukali, kapena jwacinonyelo kapena jwa ngalwe. Mgomba wakwe kuli wangasausya ni katundu jwakwe ali jwangsitopa (Matayo 11:29; 19:29; Luka 17:10; 22:24-27; 9:23-25).

WAKUMKUYA YESU AKUSAWA WAKULIJIGANYA

Wakumkua Yesu wosope ali wakulijiganya. Komboleka kuti nganamanyilila cenene ngopolelo ja kuwa mkhlistu pa ndawi jiwatesile cisagula ca kupeleka umi wao kwa Mlungu. watesile cisagulaco pa yindu ya mnono yiwayimanyi ni Mlungu wakulupwisye mwa cinonyelo cakwe. Nambo pana cijiganyo cimo cakusosekwa kuti acimanye kuti awe jwakukuya Yesu msyesyene – cijiganyo ca kutondowa mtima

Sano amanyilile kuti Ambuje Yesu akusosa wao wosope wene soni ngasaleka kwalinganya ni wao mpaka wao ali alipelece cosope cene. Ali wangasausya kwasangalasya ni wakusausya kuti ajikutile. Naga wao akulaga pe ni kupya mtima ni kudandaula. Nganawe kulijiganya mwakusawela kapolo jwakunonyela. Kutu akombole gomeka alijiganye kutondowa mtima.

KUTONDOWA MTIMA NGAWA KUFOOKA

Mlungu ngamkalimusyeje mundu masengo akawe alijiganyisye kutondowa mtima. Kutondowa wane akusakuwona mpeka kwa wandu wa kulowela ni wangali macili. Uli uli unami. Ambuje Yesu waliji wakutondowa mtima. Bulu ja mwitinsi jikusawa jana ufulu – jamacili ni jakutenda yajisacile, yakulisangalasya jisyene. Lisiku line ambuje wane akusajikamula. Ni akusatana kasa kulikwesya kwakwe kosope ni ungapikanila wane. Yeleyi yikusajigala ndawi jelowu ni cinonyelo. Mpaka lisikuti line buku jula akusatondowa mtima, ngawa kuti alesile macili gakwe gala iyayi.

Nambo kuti macili gakuti jagajonangaga pa yindu yangamanyika, sano mpaka agalongolele kuti gatende yindu yakamucisya. Bulu akusasawaga pasi pa ulamwa wa ambujegwe. Gali macili gejinji mlope nambo pasi pa ulamusi. Kutondowa mtima ngawa ungali macili.

Kutondowa mtima kukusagopolela macili galipelece kwa Mlungu. kuli kwitika kwa mundu pa yindu yakusaka Khlisu. Naga tuli tulipelece kwa Mlungu kusyesyene, ma umi getu galosyeje cisogosi ca Msimu waswela (Agalatiya 5: 22:23). Yitujile kajitice ku cinonyelo ca Mlungu yikusawonecela ni cikulupi, kutondowa mtima ni kuligosa. Mlungu nganakamulisyeje masengo mundu mpaka umi wakwe uli ulosisye ayi yindu yitatuyi.

Jili ndandililo ja umi wa usimu mundu mwa Khlistu, ni kutondowa mtima gali makiyi gakwe. Celeci cikusasala yaticijile kula cikulupi ni kuligosa kwetu. Yatujile pa kulipeleka ni yaticijile kula cikulupi ni kuligosa kwetu. Ayi yindu yitatu yili yikusajenda yimo ni cinonyelo, lukondwa ni mtendele kuti mkhlistu akole ndamilo syambone syakulekangana ni kwimucila Mlungu ni wandu wane.

Kutondowa mtima kuli kwakusoseka mlope, naga pali pangali, mundu ngawa mkuwa jwakumkuya Yesu msyesyene (Masalimo 149:4; Kolose 3:12; Yakobo 1:21). Gali makiyi gakupocelera cilongosyo ni cikamucisyo kwa Mlungu (Masalimo 25:9). Mungu na kuwa jwangatondowa mtima akusawa jwakudandaula ni jwagakombola kamulana ni wandu wane (Agalatiya 6:1; 2 Timoteyo 2:25; Tito 3:2). Ngali kutondowa mtima nganituwa tupocelere yatusunjile Mlungu (Matayo 3:5; 1 Petulo 3:4).

UKALI – MOTO WAKUSAKALA

Cakuyicisya cimo ca lisosa lyangalipeleka kwa Mlungu ni kupya UKALI. Mose waliji wakupya mtima wa Mlungu. mu unyamata wakwe nganalijiganya kutondowa mtima. Wawumanyi udindo wakwe mu cakulinga ca Mlungu ca kwakulupusya wandu, nambo waliji nganakosece kuti Mlungu wakamulise masengo. Ufulu wakwe wanganawupeleka kwa Mlungu wajonasile yindu pawawuleje mundu. Mlungu wamkundile kutilila ku cipululu. Kulisya ngondolo syakusausya kwa yaka 40 mu cipululu kwamjiganyisye kumpikanila Mlungu. Mlungu wamlinganyisye Mose juwaliji juwakwete ukali wa kuwulaga, mpaka wawilanjigwe kuti ' mundu jwatondowa mlope pa cilambo capasi cosope' waliji wangakangala kupya mtima soni.

Pana ukali wakwiticika mu malemba. Mlungu akusatendega ukali, soni Mlungu jwangalemwa. Kupya mtima kwa ulungu kuli ukali ligongo lya lisosa lya Mlungu. sili sambu naga tulu kupya mtima ligongo lyakuti mundu atulewele ni awulesye kulikwesya kwetu, yakuyicisya yakwe yikusawa uwangani ni yisagula yakonanga ni yangali cinonyelo.

Nambo ukali wakwiticisya kuti kutenda yakwenelela ligongo lya yacabe yayitendekwe kwa mundu jwine, mlopelope kwa Mlungu. ndawi syejinji cindu cambone cikusatendekwa pakusaka kumasya cacabe cila. Soni cikusatenda canasa kwa mundu juwatesileje ni kusosasosa matala gakumkamucisya kuti akasatenda soni cindu cakusakalaco. Wele ukaliwu wukusawa wa macili yalumu ni winji wa cinonyelo catukwete pa Mlungu. Ambuje Yesu wakwete wele ukaliwu, ni jwalijose jwanganakola, ngakwenda kusyesyene mu matala ga Yesu. Lili lilamusi lya m'baibulo kuti tuwe wakupya mtima nambo tukatenda sambu (Efeso 4:26; Maliko 3:5; Luka 17:12).

Nambo ukali wakulinonyela sili sambu. Ukusakujonanga wasyegwe pakolosya moto wa kusunga uwenji mu mtima, ngalwe ni wiwu (Efeso 4:30-32; Misyungu 16:32; 19:11). Yikusajonga cili cetu pagumbasya mu nganisyo mwetu ni ngasimana cenene, yayikusatandisya yilwele ya mtima, mawanga ga mmatumbo ni yine. Yikusajonanga

mkamulano wetu ni wandu wane wa mmusi, kasa ma ujakwe, mkamulano wa mwiwasa ni umboni wetu (Misyungu 21:19; 25:24).

Baibulo jikusatutetela ya ukali wakulinonyela mwanngasisa. Akhlistu ajamucidwe kuti akasatenda ulongo kapena kwenda ni mundu jwa ukali (Misyungu 22:24). Mundu jwapile mtima mwa kulinonyela ligongo lya mlongo mjakwe ali pa ngosi ja camuko. Mlungu akusakuwona kupya mtima mpela sambu syekulungwa.

TUTENDE ULI ALI MKUTUTANDA

Kupikana kupweteka jwine ali akutandite kukusayikasya ukali wakulinonyela ndawi syejinji. Cakukutanda cikusawa cindu cokusokonasya cakuti nganiwuwa ukombwele kucilekasya. Lisiku lililyose likusawa ni yindu yakutukonasya. Celeci cangayikasya sambu, nambo kulepela kwetu kuti tutende cenene pa ndawi jeleji. Cakututanda cikusatyocele mu yindu yakutendekwa, kapena wandu, kapena wacimisyewe. Mayeselo galigose, cilicose cakututendekasya kudandaula ni kumudwa yosopeyi yikusawa yili mkulinga kulipeleka kwetu kwa Mlungu.

Naga ali awucisye mwa cinonyelo yele yinduyo mpaka yiwe yakwenyakulila wao penani, kuti tukole macili mwa Mlungu. nambo nanga tukuwucisya mwakulinonyela yeleyi yikusasyuka yakutucinga. Tukwenela kulijiganya yatujile pakumalanga ni yakututanda mwakatendele Yesu.

1. "JEMANJAWO" – Wandu wakuti akusasimana nawo lisiku lililyose mpaka awe wakusausya ndawi sine. Akusatenda tuyindu twamwana mwana twakuti tukusitwanyalayaga wao. Kapena ndamilo syakuwengana ni wao. Mwine wangayika pa malo mu ndawi jakwe, mwine wangatenda yindu yakuti akwenela kutenda. Wandu mpaka awe wakukutendekasya kuti upye mtima.

2. "CINDU" – Malo gakutama kapena kamula masengo mpaka gatande kwanyalaya. Ungatama cenene wakwe kapena kuwa pangali cindu cakuti cajenele kuwa pana. Kapena kuti pana cindu cakuti ngacikwenela kuwa pelepo. Msakasa wakusulula, kapena basi cindu cine cakwe cacili pa luwala, cine cakwe cakutenda masegwe mlope – wao akusasaka kuti akaliji kwine kwakwe.

2. "UNE NAMSİYENE" – M'we tuli wakumudwisya mlope pa cilambo. kulepela pa cindu cine cakwe, cilwele kapena ngakwanisya kuyicila pa mlingo wine wakwe, yosope yene yikusatulewela wacimisyewe. Naga ngatukwikutula mu umi mwetu yikusaja kuwonela kusa mu ndamilo syetu.

NAGA UKALI UKOPWECE

1. AKAWULIKA – Kuwa wakupya mtima mpaka kwika pakutulumbala ni kuwulika mpela cubu cepope mlope yili yangakamucisya ni yakogoya. Naga wao nganalemwa ngakwenela kupya mtima; naga wao ni walemwisye nikuti ngayawajilwa kose kuti apye mtima.

2. AKASALILONGOSOLA – Naga akulinga kulijimila kapena kulicenjela naga apyile mtima ni mundu jwine jwakwe kukusagamba konanga yindu. Kutanda kwimula ufulu wao kukujonanga upile wakugomeka kupya mtima.

3. AKASOSA PAKUTILILA – Kumpa ulemwa mundu jwakuganisya kuti ni juwatendekasisye kuti apye mtima, mundu jwayikumnyalaya kuti awe apyile mtima. Yakuyicisya ni yakuti pakusawa pana wandu wawili wapye mtima sano, mmalo mwa jumo.

4. AKASASISA – “kupyia mtima kukusagona pa cilolo pa yisilu” kusunga ukali mu mtima aku yili mkukupweteka, nganiliwa litala lyambone lyakumalana ni ukali. Kukusagamba kusya cisausyoci. “Akasakunda kuti lyuwa likapile ali citumbilile” malemba gakututetela myoyo. Akasatama ali wapye mtima kwa ndawi jelewu.

ATENDEJE CICI NI KUPYA MTIMA

1. AWUNGUNYE cicitandisye kuti apye mtima. Mlungu wakundile kuti yitendekwe kuti alinje kutondowa mtima kwao. Aligose pe celeco tayiwone kuti tiyakamucisye kukula mu usimu. Sano amyamice Mlungu ligongo lya citendekasisye kupya mtimaco. Cikulinga umi wao wa usimu naga uli usyene.

2. AWUMBULE sambu syao. Aliwusye asyene kuti ‘ana kwele kupya mtimaku kulosisye ndamilo jakulinonyela jamti uli?’ ana cilosisye ndamilo jakusakala jine jakwe jangajenela mwanace jwa Mlungu? Yindu yakutunyalaya yili mpela moto naga uwicidwe pa golide, naga motowo uli wamacili mlope, yindu yakusakala mu golide mula yikusawonecela. Ni Mlungu, jwali jwakulinganya golide jwamkulingwa, akusapepelelaga moto mpakana golide jwakwe ali atyosile yakusakala yosope. Naga golide jiswejele, ngope jakwe jikusawonecela mpela pegalasi.

Kwiticisya kulemwa kwao mwacitema ni kuwenda cikululuko, mpaka yakomangasye mu cikulupi cao mwacitema. Ayi tiyitendekwe naga aliwone lisosa lya Mlungu mu yakwalinga ni yakwatanda yosope mmalo mwakulimbana nayo.

Naga ngakumalana yindu yacabe yakukoposya Mlungu mu umi wao, ngasakombola kuyiwona yeleyo mu umi wa wandu wane. Pana cindu cakusosekwa mlope kuti alijiganye pelapa, caciwecetedwe mwakata ni gawalembile Petulo gakuti “TINAMPE aco cingwete” (Masengo 3:6).

Ana akusaka kwakamucisya wandu wane kuti ammanyane Mlungu cenene? Nikuti mpaka walongolele malile pawapelele wao asyene. Tasyasye usimu wa wawojo. Ana akukumudwa ni yakuti katende mundu jwine jwakuti awele ali mkujiganya kwa ndawi jelewu. Nikuti alolesye mu umi wao mbeju sya sambu mpela sisyoso. *Ngakomboleka kupeleka cindu canganakola.*

3. AKOPOSYE nganisyo syakusakala pa kuisala ni kupesya ni kupocela cikululuko. Kaneko ni aliwusye kuti, “ana ndamilo jambone ja Mlungu jingwenela kola jambone ni japi? Ana kwangwa kwambone kwa mpaka Atati wangu wakwinani ni kwanti uli? Mu ngani mpela jeleji, ana Ambuje Yesu mpaka atende cici? Akasalecela pa gamba kuliwona kuti ali

wakulemwa. Asose ngope ni malowe ga Mlungu kuti apate ndamilo syambone syakuwika patyosisye ndamilo syakusakalapo – awice pelepo kufasa, mtendelo, kuligosa, cinonyelo, likondwa ni yine.

Naga ayipoceleje yakwalinga canti myiyi, mpaka yiwe yakwakamucisya mmalo mwakwasokonasya. Alipelece asyene kwa Mlungu kuti awe wakulijiganya wakwe. Sano akasisya majiganyo gakwe. Akasawenda shuga ni kana kumkologanya. Am'wendile Mlungu kuti watende mkhlistu jwambone mlope – sano jwalakwe nikuti akwete masengo gejinji gakuti atende. Wao ali mpela njelwa jangawoneka cenene makona, jakwenela kuti ajiseme ni kujipalapata. pakutyosya yangawoneka cenene ya kalayo, tiyiwe yakupweteka. Nambo Mlungu tayitende mwakufasa kuti wao akombole kupilila. Naga atileje ku yeleyi mlope nikuti ngawa wakusosekwa mlope kwa Khlistu.

Ayi ni yakusagopolela pakusaweceta ya kusangalala mu yipwetesi. Cakwalinga, kapena cakwanyalaya ni cipwetesi cilicose cikusapaga wao upile wakulosya kulipeleka kwao kwa Yesu. Naga yakulinga yawo yili yakumcimbicisya Mlungu, nikuti yakusausya ukusawa upile wakwawulila penani. cikulipu ca umi cikusakanilila kwa Mlungu pa ndawi ja yakusausya. Ngasakambola kujiwona ndondwa ja kumasikusiku akawe ali atemi mcipi.

Akasayiwona yindu yakwalinga ni mayeselo mpela yakusokonasya – ayipocele mpela acimijawo – akusawa Mlungu ali mkulinga cikulupi cao. Akusacilinga cikulupico mpaka pa mbesi pakwe, nambo wangacipelenganya. Ndawi jilijose jakucikusayica cakwalinga cakusausya mlope, myoyo soni cikulupi cao cikusakula mlope. Mlungu akusaka wao kuti apelenganye kumkulupilila, ni na moto uli utupile wao aseceleleje ni kuweceta kuti, “Ambuje une ngakulupililape.”

KUKUGOMEKA KUDANDAULA

Kudandaula cili cine cacikusajonanga mlope, nambo mtando wakwe ufulu wanganitupeleka kwa Ambuje. Yindu yayikusayikasya kudandaula uli soni upile wa wao kuti alole kulupicika kwa Mlungu. pana yindu yakwana msano na cimo yakusayisosa mundu kuti akole umi. Naga cimo mwa yele yinduyi pangali, mtima wakunonyela ukusasala kuti pana ngosi pa umi wa mundu. Yangasimonjeka kuti mundu jwakulinga kwendesya umi wakwe jikape taweje jwakudandaula.

Jwalakwe nganakola cilanga ca Atati wa kwinani kuti tacitupa yosope yatukusowa, ni akwenela kujigala udindo wosope kuti apate ni kusamalila yakusowa yosopeyi pajika. Akusajigala udindo wakuti nganiwuwa wakwe. Cakuyicisya yakwe kukusawa kudandaula. Yindu msano na cimoyi ni ayi:

1. *KUNONYELEDWA* kuliwona kupoceledwa kapena kundidwa mu liwasa line lyakwe, kuganisicidwa yambone, kuliwona kuti akusasamalidwa ni jwine jwakwe.
2. *KUPUNDANGANYA* lisosa lyakutenda cinacakwe cakumanyika cenene, cakuti wandu mmusi taciwone ni kuyamicila; kamulisya masengo cenene ndawi jawo ni lunda ni upile wakwete.

•

“3. *YAKUSOSEKWA* – kola yakulya, pagona, yakuwala ni mbiya syakusumila yine ni yine, kulipila lendi ni misongo

4. *KATUNDU* kola yindu yakuti tuyitende yetuyetupe, cipanje cakuti tucikamulisye masengo mwatukusosela.

5. *CITETELO* kuwa watetelwe ku yilwele, kulemala kwa mtundu uliwose; kola cilu cambone, cangalwalalwala, kuwa watetelwe ku ngosi ni yindu yakutendekwa mwasicipucisya ya cilengedwe.

6. *SOGOLO JAMBONE* – kusimicisya kuti malawi yosope yiciwa cenene; kola cilongosyo cambone; kumanyilila kwa ukuja cenenepe ni kuwa wakoseka ni kusimana ni cilicose.

JWA UFULU MPELA KAPOLO

Yindu yakuyicisyayi komboleka kuyikamulisya masengo pakupeleka ma ufulu getu kapena kumasya kudandaula ni kupya mtima. Naga akuye yeleyi sano jino ni mtima wosope, tawe wagopoce!

1. *ASIMANE ufulu wao*. Ana citendekwe cici cakupyila mtima wao kapena kudandaula? Cisawisye kuti apikane mwakupikanilamo? Acilembe pane pakwe nanga tiyakamucisye. Awusimane ufulu wao.

2. *ALEMBE ufulu wao pa cikalakala cine cakwe*. Mwine mwakwe waliji ufulu wakutende cakusaka ni ndawi jao, kapena mbiya kapena cindu cakwete; ufulu wakuwala kapena kutenda yindu mwakusasacila kuti yitendekwe; ufulu wakuti jwine jwakwe jwakumnonnyela mlope waganicisyeje nambo jwangalosya lungwanu mwa wao; ufulu wa ung’asi wine wakwe kapena mjawo jwine jwakwe.

3. *AKOLESYE MOTO panandi*, kanga pasa pane pakwe pa mpaka awe jikape ni Mlungu kapena pa malo gakusisika mkati mwa mtima wao. Akamulisye masengo wele motowu mpela guwa jitapelecele wele ufulu kwa Ambuje (Ndandililo 22:1-18). Jeleji tijiwe mbopesi jawo jakusisika, jakumanyika kwa wawo ni Mlungu basi. Kutandila ndawi ajino mpaka kalakala, tiyiweje ya ufulu wa Mlungu ngawa wa wao.

4. *AJEMBEELE MLUNGU kujigala ufulu wakwe*. Akunde kuti walinje kuwona mtima kwa wao. Naga ufulu upelecekwe mu cisyesyene kwa Mlungu, uli wa Mlungu basi. Nganiciwa cindu cakuti wao adandauleje naco kapena kutendela ukali. Elo mpaka akombolece kum’wenda kuti naga mpaka acijasime kwa kandawi kamnono, soni naga ali akanyisye, akasadandaula. Wao ali kapolo jwakunonyela jwa Mlungu. tawumanye ufulu wa lukondwa lwa kutumicila Mbuje jwakupikanicisya mlope pa cilambo ca pasi. Nganisyo sya wao siweje syakuti “naga A/mbuje tacimbicikwe, une tinjikutile.”

YAKUTENDA KUTI UPATE CILONGOSYO

Pangali mundu juwapatile cilongosyo lisiku lililyose akawe ali atesile ayi yindu yakusosekwayi kuti alimanye lisosa lya Mlungu. aole mu umi mwawo naga mwana ayi yinduyi mkanawe kuwenda kuti Mlungu walongolele.

1. Lisosa lya kusaka kumanyilia ni kutenda yosope yene yitalosye Mlungu. akasawenda cilongosyo akawe ali akosece kutende yosope yitiwalosye Mlungu. Mlungu ndawi syosope akusawa jwakusacilila kulocesya lisosa lyakwe. Naga ngakwajanga yigopolela kuti mu umi mwao mwana yakuti ngakusaka Mlungu ali wasalile. Mlungu ngasiwalosya wao lisosa lyakwe kuti agambe kuliganicisya basi. Akawe ali akulupilile lunda lwakwe ni cinonyelo cakwe ni kutenda yitiwalosye, akasawenda kuti walosye. Wandu wajinji wakusatiga kuti ngakumanyilila lisosa lya Mlungu akusagopolela kuti akusacilila ali walosisye lyangasausya. Mlungu atesile cilanga cakulocesya lisosa lyakwe naga tuli wakoseka kutenda yitatulosyeyo (Hoseya 6:3a; Matayo 7:21; Yohane 7:17; Ahebli 11:26).

Ali ni ligongo alijiganye ya kapolo jwakunonyela. Mlungu atesile cilanga cakwalongolela wandu wakutondowa mtima, kapena kuti wandu wapelece lisosa lyawo. Ngawalongolela wandu wakusaka kulongolela ma umi gawo jikape (Matayo 10:24,37-39; Filipo 2:5-8; 3:7-8; 1 Akolinto 7:23b; Masalimo 25:9).

2. Koseka Kolanjidwa cisilu. Kutende lisosa lya Mlungu ndawi syejinji kwangakumulana ni nganisyo sya cilambo cakulinonyela citukuta muno. Ndawi ni katema lisosa lyakwe likusapikanika cenene ku nganisyo ni lunda yeswejesedwe.

Akhlistu wane akusalambusya ungatenda kandu wao kuti wangali cilongosyo ca Mlungu cakumanyika cenene...wangatendela umboni ni kulambucisya kuti ngakumanyilila lisosa lya Mlungu. ngatukwenela kwembecela lilowe lyakutyocela kwinani naga litala lya utumiki lili mkoneka cenene. Mlungu watupele m'we lunda ni akusajembecela kuti tulukamulisye masengo. Lisosa lya Mlungu ndawi syejinji cikusawa cindu cekulungwa cakuti kwineko akusatupaga ufulu wakuti tumkalile masengo (Misyungu 3:23; 4:5-13; 6:20-22; 10:9; 11:3 Matayo 25:11-27)

Akhlistu wakwete sala jakuti Mlungu aweceta nawo akusaliwalila celeci. Mungu jwakusapata cilongosyo cekulungwa akusawa mundu jwa usimu mlope. Mlungu akusatujiganya m'we kwegamila pa jwalakwe mu yindu yekulungwa ni yamwanamwana yakwe ya mu umi, jwalakwe akusajanga naga tuli tuwendile cilongosyo mu yindu yamwanamwana. Tukasituyika pakuti tukusile ni ngatukusosa kuwusya yindu yine kwa jwalakwe mkanituwe kuyitenda. Ndawi syejinji tukusasokonecela mu yele yindu yamwanayi, naga tusagwile kutenda pa jikape

Nambo kasaliwalila kuti Mlungu wapanganyisye wao mpela mundu, ngawaga cidole. Wapele wao ufulu wa cisagula ni lunda pampepe ni cikumbu mtima. Akasaganisya kuti naga awandicileje mlope kwa Mlungu nikuti ndawi syosope tapocoleje cilongosyo cakumanyika pa yosope yitatende. Yindu yangali lunda pe ni yikusawa yakudalila kuti wande ayisalile pa yosope yatitende pa ndawi jilijose. Akhlistu ndawi sine akusatenda woga kuti akamulisye

masengo lunda lwawo pa kutenda yindu yine yakwe pakogopela kuti ata kutyoka pa lisosa Iya Mlungu. lisosa Iya Mlungu cili cindu cekulungwa cakuti akusatupaga ufulu wakuti tumtunicile mmatala gejinji.

Ni ligongo Iyakwe mkhlistu jwalijose akusakola cilongosyo cakwe cakwepe. Yili yakomboleka kuti m'we twasalile Ambuje catukusaka kwatendela, Ambujewo ni kutukunda. Ndawi sine Mlungu akusatukunda kuti tusagule catukusaka pa yindu yiwili. Jwalakwe ali Atati, wakusaka kutujiganya kuwa wana udindo. Naga akwete kumanyilila kwa yakusati pa kulongolela kutyocela mu malemba, ndawi syejinji ngakusakangala kuwenda cilongosyo capedela. Akusatulongolelaga aku tuli mkumtendela masengo gakwe (Masengo 16:6-7). Jwalakwe akusasosa kuti tuweje wagopoka kumkuya naga ali asindile litala.

Yakusati pakwanga Mlungu mapopelo gejinji kuli kwa pa ndawi jiwukutenda masengo. Kukusasosa kulimba mtima ni cikulupi. Kuli mpela "mkajinjile-mu-nyasa-jecejewu-nipo-jikagawanice" kapena kuti "mjende-mpaka-ku-mapupa-ga-yeliko-nipo-gakagumuce." Yeleyi yikusasosa kulimba mtima ni cikulupi. Jwalakwe tacipikanila cilanga cilicose catutesile kwa jwalakwe, mwatuwecetelemo. Jwawalakwe akusapikanilaga atamose yakuweceta yangapikanika yetu.

Ndawi sine yindu yangajenda mwa dongosolo mpela mwa lunda Iwa wandu, pane yikusawa yakutindana ni kaganisye kosope kwa wandu. Jeleji jikusawa ndawi jakuti msimu wetu ulumbikene mwa cikulupi ni Msimu wa Mlungu, wawatesile cilanga kuti tacitulongolela mu cakuwona cosope (Yohane 16:13).

Kuli kumanyilila mu usimu Iyalili lisosa Iya Mlungu. akhlistu wamwana akusapocela cilongosyo mwangasausya kupitila mu usimu mwao ni cikumbu mtima ni akusatenda yejinji ya Mlungu, kaneko akusalijiganya yejinji ya matala ga Mlungu kupitila mu kulijiganya malowe gakwe.

Pana ngosi ja kola cilongosyo cakuti ngacikwitikana cenene ni malemba, nambo pana soni ngosi ja gamba kuya cikumbu mtima cetu. Yeleyi yikusajonanga umi wa cikhlistu cetu ni lukondwa Iwalukusayika pakumanyilila kuti tukulongoleledwa ni Msimu wa Mlungu ni kupikanila ku malowe gakwe ga mkati mwetu.

Tulilimbikasye kuwa wakupikanila, kuli kwakusosekwa mlope. kusakombolesya kuyimanya ya ku mtima kwa Mlungu. soni kukusatutetela kuti tukalikwesya ni kulitamilila mu nganisyo syetu (1 Akolinto 8:1; 13:4; Kolose 2:18), nambo kuti tukalikwesya ku cili cetu. Yitusunje m'we kuwa wakudalila pa cilongosyo ca Yesu ndawi syosope, kuti tukajasa cinonyelo citwakwete pa ndanda mu cinonyelo ca malowe gakwe.

Msimu waswela mpaka atujiganye kuwa wakoseka kuya kuweceta kwakwe naga tuweje wakupikanila malowe ga mu mtima mwetu ni kugatenda. Akasalogwa kutenda cindu naga ali mkucikayicila, syele sikuwa sambu (Aloma 14:5). Naga tuli mkusimonga mu mtima mwetu,

ndawi syejinji akusawa Msimu waswela ali mkutusalila kuti pana cicisokonecele, komboleka kuti cinduco ngawa cambone, kapena ndawi jakwe nganijikwane.

Komboleka kuliwona unandi, ganisya kuti ngatukombola, naga Mlungu ali atusalile kuti tutende cine cakwe nambo tukapikanaga kudandaula, ndetemu, kapena ungali citetelo. Tukwenela kucijiganya cikumbu mtima cetu kuti ciweje cakupikanicisya, soni misimu jetu jikawaga jakusangalala mlope, kuliwatilidwa ni kubilila pa kusunga mitima jetu mukawa kwana kulikwesya. Tukwewe kwangasausya kumanyilila naga ali mkuweceta ku mitima jetu naga tukole mitima jeswela ni cikumbumtima cambone.

Kwele kupikanila malowe ga mmitima mwetuku wandu wakusa mpaka akuwone mpela masoka, nambo wao tawe cisilu ca Mlungu, ni tacigawona macili gakwe (Matayo 11:25; Misyungu 11:5; 3:5-6; Masalimo 24:4-5; Yesaya 11:2; Yohane 10:3; Galatiya 5:18; Masengo 26:24; Maliko 3:21; 1 Akolinto 3:18-20; 2 Akolinto 5:13).

3. Cikumbu mtima cambone ca kala. Cilingosyo cicisonecela ndawi syosope mu umi wao mwana yindu yakala yakuti Mlungu awele ali mkwasalila kuti alinganye nambo nganawe. Ana tiwalosye uli yejinji naga wao nganapikanila mu yindu yine yamwana? (Luka 16:10). Ndawi jilijose ali atindiwele kuti apopele, Msimu waswela akusakumbusya ya cindu cakwenela kucilinganya cila. Cikumbu mtima ceswela cikusawa cakamusya kuti mundu akombole kulekanganya sikati ja malowe ga Mlungu ni malowe ga satana. Kulepela kupesya sambu lili ligongo lyakuti wandu wajinji ngakumanyilila lisosa lya Mlungu. ali wandu waswela mu mtima wakusam'wonaga Mlungu (Matayo 5:8; Yakobo 3:13-18; Matayo 5:23-24).

4. Kuwalanga Malowe Ni kupopela Mwakulupicika. Mu buku ja Mlungu ni muli cilongosyo cosope. Jikwete malamusi ni cilongosyo pa cilicoso ca kwaya umi. Lisosa lya Mlungu aliwumbwile cenenepe mu malemba. Kulijiganya baibulo kukusatulosya yakusajembecelaga Mlungu kwetuwe pa lisiku lililyose. Soni malowe gejinji mu malemba gali gakamucisya pa yakusausya yatukusasimana nayo mu lisiku lyetu. Pangali cilongosyo citiciwa cakutindana ni malemba. Ufulu wakuya Ambuje Yesu, ukusakuyaga yindu yambone pa ndamilo ni udindo. Cili cili cisa cekulunga cakuti mpaka tujigale cilongosyo cetu mwalakwemo (Misyungu 6:32)

Kupopela kukusatujiganyaga mwalikusapikanicilaga lilowe lya Mlungu. wandu wajinji ngakumanyilila kose kuti cilongosyo ca Mlungu cikusawa ga camti uli ligongo wangatama ndawi jakwanila kuti ammanyilile kuti ali jwamti uli. Nganiyiwa yakwanila gamba kumanyila ya Ambuje – elo ili yambone kutenda myoyo; nambo celeco ngasicajigalila pameso pa Mlungu. cakusosekwa ni kummanya Jwalakwe. Aji ni asili ja lunda pa cilambo: kumanyilila Yesu (Yobu 28:12-28; Misyungu 8:1-21; 1 Akolinto 28:9)

Naga akusaka kuti apikaneje kwa kwejinji, uli ngatanda kaje kuti Mlungu wapikane wao kakajinji. Naga akusaka kuti Mlungu awecetana nawo, uli alongole kujigala ndawi jakwanila ali mkuweceta ni jwalakwe (Yakobo 1:5)

MATALA GAKUSAWECETELA MLUNGU

1. LILOWE LYA MLUNGU (lyakupikanika ni mawiwi)

Ndawi sine Mlungu awecete ni lilowe lyakuti wandu ni kulipikana ni mawiwi gawo. Yeleyi yatendekwe kwa wandu wane mu baibulo. Alijiganya cilandanyo ca Samuyelee pawaliji mcanda (1 Samuyelee 3:1-10). Soni ngani ja Mose pa ngani ja citekete cakolela nambo ni ngapya (Kutyoka 3:4-6;). Mlungu wawecete soni kwa wandu kutyocele pa litumbi lya Sinayi (Kutyoka 19:19; Ahebli 12:18-19). Kwa Aloni ni Miliyamu (Kuwalanjila 12:5-8). Kwa Eliya (Ayimwene 19:9-13). Kwa Ambuje ni ciwanja ca wandu cicalolaga (Yohane 12:27-30) nambo soni kwa Saulo ni wandu wawaliji nawo (Masengo 9:17). Soni mu ndawi jetu pana wandu wane wawapikene lilowe lya Mlungu mu madela gakulekangana lehangana mpela a Petulo Marshal wawampikene Mlungu ali mkwakulupusya ku ciwa, pambesi wawatandite kumtomicila Mlungu.

TUMANYILILE ULI KUTI JWAKUWECETA NI MLUNGU.

Atamose Mlungu jwangakangala kuweceta ni lilowe lyakupikanika ni mawiwi, mpaka tulimanye lilowe lyakwe pakulola yindu ayi:

(a) *Lilowe lyakumanyika cenene* Lyakuti mpaka tulilandanye ni jwine jwakwe jwatukummanyilila cenene (ngawaga mpela lya mundu jwine juwawile kalakala, kapena mpela majini) lyakuti ni kusonecela nalyo. Lyangamjoya mundu; likusawa lya canasa. Samuyelee ali jwamwana, katatu kose, wapelega kuti juwam'wilangaga waliji Eli nambo waliji Mlungu, ligongo lilowelyo lyalandanaga (1 Samuyelee 3:4-5; Yohane 10:14,16,27-28).

(B) *Cinonyelo, canasa, kufasa mu malowe gakwe* Gali malowe ga jwakucinga jwamkulungwa jwakusapeleka umi wakwe ligongo lya ngondolo syakwe. Lilowe lyakwe lyangajonanga umi wetu wa usimu atamose lili mkutujamuka; lilowe lya Mlungu likusawa lyakupikanika cenene, soni lyangamlekasya mundu ganisya.

(c) *Lilowe lyakupeleka lukondwa; ni kula mu usimu* (Yohane 3:29-30). Lyangamkanganika mundu. Lyangawutusya mundu kuti atende mwangaciganicisya cenene; ngangalamula kuti mundu apikanile mwangaganisya. Naga lilowe lili mkumkanganika mundu kuti atende ndawi jijojo soni akakola ndawi jaganicisya, tulimanyilileje kuti lili lilowe lya satana.

(d) *Lilowe lyakoneka kuti likutyocela kwa Msimu* ndawi syejinji. Kutyocela mkati mwa umi wetu, kwika mu nganisyo syetu ni kulipikanaga

2. MESO MKULOLA NI SAGAMISI

Mlungu awecete kupitila mu gele matalaga kwa wandu wajinji pakusaka kwasalila cindu cakuti cikaliji cakusausya kucilongosola mu matala gane. Meso mkulola gakusalekangana ni sagamisi ligongo ndawi ja meso mkulola mundu akusawa ali mesope ngawa ali agonile. Meso

mkulola kapena sagamisisyo akusapeleka ni Msimu waswela, soni Msimu pe ni wa mpaka alongosole ngopolelo jakwe.

Wakuloceya wajinji mu baibulo wapocele sagamisi ni meso mkulola pa kusaka kuweceta malowe ga Mlungu. Mwa cilandanyo Yesaya wawagaweni meso mkulola ga ucimbicimbi wa Ambuje(Yesaya 6:1-8), Esekiyele, wawaciwe cindu cakusimonjesya mlope (Esekiyele 1:1-28). Daniyelo, sagamisi sya kumbucila sagamisi siwakwete Nebukadinesa ni ngasisala(Daniyele 2:1-19) ni gopolela kwakwe (Daniyele 2:27-47). Meso mkulola gawonecele Petulo musu ni kwatenda ajaule ku cilambo ca wandu ngosyo sine kuti akalalicile (Masengo 10:9-16). Yosefe wapocele wajamucidwe ni kutetelwa ni sagamisi siwili kukupagwa kwa Yesu(Matayo 1:20;2:12-13. Mlungu apelece cilanga cakuti tacipeleka meso mkulola kwa acacanda mu mowa gakumalisya gano (Yoweli 2:28;Masengo 2:17)

SAGAMISI NI MESO MKULOLA YAKUTYOCELA KWA MLUNGU

Kuti tumanyilile naga sagamisi syakutyocela kwa Mlungu, tukamulisye masengo yindu ayi mpela yakulinjila:

(a) *Yakoneka cenene* Yikusagamba kuwa mpela yikutendekwa nditu pa ndawi jelejo. Nambo ikusawone yikutyocela kwine kwakwe.

(b) *Yangalewupa mlope*, ngawa yasabalikangane ni yangapikanika; yakulinga yakwe yikusawa yakupikanika cenene.

(c) *Kumanyika cakatenda*, pakwimuka kapena pa kumala pa sagamisisyo mundu akusamanyilila cakwenela kutenda

(d) *Kuliwona kuwandicila kwa Yesu*, mundu akusapikana kuti umi wakwe wa usimu upite penani kapena kupocela masengo gekulungwa.

(e) *Mundu akusawa jwakupikanila ku yakusaka Mlungu* Masengo 26:19;10:19; 16:10.

(f) *Mesomkulola*: gakusawa gelekangane ni ya pa cilambo capasi pano, pakuwa yeke yikusatyocela kwini.

(g) *Mesomkulola*: gangapelecekwa kwa wandu wakuti nganisyo syao ngasikwenda cenene. Kanga ligongo lya kololwa kapena kapena kumwa mitela ja kusyungusya mtwe, kapena yine ya yiwanda ni majini.

(h) *Gangatendesya mundu kola macili ga yiwanda*; yangatandisya nganisyo sya yikululu

Pana wandu wajinji wa Mlungu wawakwete sagamisi syakupikanika ni kumanyika cenene, mpela a Joni Newton wawalembile nyimbo sya usimu syejinji. Wane soni mpela Charles G. Finney, wakwete meso mkulola ga Yesu pa ndawi jiwapocele cikulupusyo. Naga akusaka

kusya umi wao wa usimu, kuti sagamisi liwe litala line litaweceteje Mlungu ni wao, alinje kuya asi nganisyosi:

(a) Alece ya wanace pameso pakwe, ni awe wakwembecela kuti Mlungu tawecete nawo, mu ndawi jakwe, mwakusosela mu lyele litalali.

(b) Alijiganye kangala kuwa wa jii mu lisiku lyawo ni kuwa wakupikanila mu Msimu wao.

(c) Alijiganye gona ali mganicisya ya Mlungu mu nganisyo syao. Kupopela ni kumcimbicisya, kuwalanga baibulo mkanawe gona tikwakamucisye kuti atamilicice mu cinonyelo cakwe.

(d) Naga akwete sagamisi syakukulupilila kuti sityocele kwa Mlungu asilembe pa ndawi jajimwicejo. Akasacelewa, alembe yosope yakuyikumbucila.

(e) Aganicisye mlope yasagamileyo. Aku am'wendeje Msimu waswela kuti walongolele mu nganisyo syao.

(f) Naga akusaka akambilane sagamisi syao ni mjawo jwine jwali jwakupikanicisya ya usimu. Komboleka mpaka awecete cine cakwe ca mpaka cikamucisye wao kupikanisya sagamisisyo.

(g) Kusosekwa kwa sagamisi pa ulongosi kuli patatu: cili cetu cosope cikusawa cipumwile ligongo twagonile, ngatukusawa tuli mkuganisya ya pa cilambo. Cawili, Mlungu kupitila mwa Msimu wakwe akusawecetanaga ni umi wetu wa mkati wosope ni akusakola ufulu wakutulosya yosope yakusaka pangali cakusokonasya. Catatu mpaka atulosye yindu mu yiwulili yakuti ngamkanikombola kuyiwona mu matala gane. Mlungu komboleka kutulongololela mu cisagula catutende patujimucepo, kuti yikatusausya yakutenda patujimucepo (2 Ayimwene 3:5-15)

3. KWENDELEDWA (Ni malayika kapena Yesu msyene)

Ndawi ni katema malayika gawonecele kwa wandu wa Mlungu mu baibulo. Mu sya kala pane wayikaga ni utenga wa Mlungu kwa wandu. Pa ndawi sine Mlungu syene walilosyaga mwasosele, konecela kwa lilowe lya Mlungu, jwali mwanace jwakwe, jwali soni jwawili mu utatu wa Mlungu. jweleju akuwilanjidwa kuti "lilayika lya Ambuje"

Baibulo jikulocesya kuti Mlungu akwete malayika gejinji gagakusamtumicilaga mmatala gakulekangana-lekangana. (Ndandililo 3:24; Esekiyelo 28:14-15; Yesaya 6:1-3; Ciwunukuko 4:6-9; 5:6-14; Masalimo 103:20-21; 148:2-5; 84:1)

Malayika geswelaga gakwete macili ni ukombosi wapadela-delape, akutenda yindu yakutumidwa ni Mlungu mu ucimwene wakwe wosope. Ni gakusajenela kukamucisya ni kumtetela mundu ni kumkosekasya ya sogolo jakwe yakumo ni Khlistu. Kuli kwakomboleka kuti ayice ku cilambo ca pasi lelo jino, kwenda mpela wandu ali awete cili mpela ca wandu. (ahebili 13:2)

KWENDELEDWA KWAKUTYOCELA KWA MLUNGU

Kuli kwakusoseka kumbucila yindu yiwili yakwamba malayika. CANDANDA: Gangapocela ucimbicimbi wangu (Kolose 2:18; Ciwunukuko 19:10; 22:9; 1 Akolinto 6:3) soni CAWILI: citandilile ndawi jiwakwesile Yesu kwinani ni pawayicile Msimu waswela, gangaweceta cindu cakuti nganiciwa mu malemba, kuweceta malowe ga Mlungu gali masengo ga Msimu waswela ni baibulo (Yohane 14:16-17,26).

Malayika komboleka kutetela, kulupusya kapena kumpa yindu jwamasengo jwa Mlungu nambo ngawa kumjiganya. Gakusapelekaga ucimbicimbi ni kumkusya Ambuje Yesu; wangatenda kandu kakusisyana ni lisosa lya Mlungu, liliwicidwe mu malemba. Ndawi syejinji akusayika kuti akamucisye pa cakusowa ca wandu. Cindu cilicose cati mpela malayika nambo cangatenda yeleyi tuciwoneje mpela cakutyocela kwa satana.

MATALA GANE GA ULONGOSI

1. WANDU WA MLUNGU (lunda lwa akhlistu wakala)

Cilongosyo ndawi sine cikusamanyika cenene pakuwecetana ni akhlistu wakala wakumanyika kuti akusajenda ciwandika ni Mlungu. kweleku tukusakusatenda kuwenda lunda. Nambo kwele kuwenda lundaku likasiliwa ligongo lyakutendela yisagula yekulungwa yiliyose. Malemba gakupeleka citetelo cekulungwa ca mteto wa kupikanila kwa wandu mkaniwuwe kusosa lisosa lya Mlungu (1 Aciwenye 13:11-22; 1 Mbili 13:1-12;). Alijiganye yakuweceta pa Misyungu 15:22; 11:14; 13:10; 20:18; 24:6; Masengo 6:1-5; 15:1-31; 1 Tesalonika 2:11-13.

Kuyilinga Yakuweceta Wandu wa Mlungu.

- (a) Yiweje Yakamulanga Ni yigakuti malemba. (Yesaya 8:20)
- (b) Yangasisyana ni yiwaweceta kala Mlungu. Yangakasa malamusi ga Mlungu.
- (c) Yikusasimicisya yindu yiyaliji kala mu mtima yakupelecedwa ni Msimu wa Mlungu.
- (d) Kuwuleka mtima wa Mundu uli wana mtendele, lukondwa ni kumanyilila malemba , ngawa ni kudandaula kapena woga.
- (e) Ni ndawi yikusamanyika kuti yiwaweceteyo yaliji yisyene. Ligongo yikusatenekwa (Kuwilisywa 18:18-22).
- (f) Asamale kuti akatenda cilicose ligongo lya kwajogoya.
- (g) Asamale ni wandu wakusasaka kulongolela wane ni malowe gakuti 'Mlungu asalile' kapena kuti 'Mlungu wandocesye' kapena kuti 'Ngukola umboni mu mtima mwangumu' ndawi syejinji ukusawa Msimu wakulikwesya ni wa unami.
- (h) Asamele soni yakuwona ya panandi. Cinyengo ndawi syejinji cikusatanda ni yindu yakuti yili yakuwona panandi, kwineko kukusawa unaminamipe.

2. MITUKA JA MSIMU WASWELA (kulongoleledwa mwapedela ni Msimu wa Mlungu)

Malemba gakulocehya ndawi jejinji ja konecela kwa masengo Msimu waswela kupitila mwa wandu, ndawi syele Mlungu akuwatendekasya wandu kutenda yindu yakuti ngawa mkomboleka ni macili kapena lunda lwa wandu. Yelevi yikusalocesya kuti Mlungu ali ni wandu wakwe (1 Akolinto 12:12-14,27; Yohane 14:12-14; Maliko 16:15-18), ligongo line soni kuti mpingo uwe wakulimbangana (1 Akolinto 14:3,12,26; Efeso 4:11-13), kapena kuti akulupusye wandu wa Mlungu mu ndawi ja yakusausya. Alijiganye yisikuweceta asi ndimesi (Aloma 1:11; 12:6; 1 Akolinto 12:12; 12:27-31; Efeso 4:8-14)

Pelepa Mlungu akusalongolela pakupeleka umanyilisi wine wakwe, umanyilisi wa ulungu wine wakwe (ndandililo 18:17,19; 1 Samuyeke 9:19;16:7; 1 Aciwenye 19:18; Yohane 4:16-18) ni akusapeleka malowe ga lunda, lunda lwa ulungu kunyuma kwa umanyilisi (Ndandililo 12:1-2; Kutyoka 31:1-4; Masengo 16:1-11) ni akusapeleka soni mtuka wa kulocesya. Mu cilanganyo ca kala kwawaga mpela kusala yayicitendekwa m'bujo, nambo mu cilangano casambano kuli kusala yayikutendekwa sano jino, nambo yili yelekanganye ni wakusatenda ya masyenga (Kuwalanjila 27:21; Kuwilisya 33:8; Masengo 11:27-30; 16:9-10)

Amanyilicisye aci kuti mu ulongosi wine uliwose, pangali watiwucipunda malowe ga Mlungu gelembedwe kala, soni ndawi syosope tulinjeje ulongosiwo ni yjikuti baibulo.

Kujilinga Mituka ja Msimu Waswela

Mkhlistu jwalijose jwagumbalidwe ni Msimu waswela akwete mituka ja Msimu (1 Akolinto 12:7). Nganiliwa litala lyakuti m'we tumkamulise masengo Mlungu, nambo litala lyakuti Mlungu atukamulise masengo m'we. Mtuka uliwose ukusalosya ukulu wa cinonyelo ni macili ga Mlungu kupitila mwa wandu waswela.

Atamose ali Mlungu jwa mpaka asale mituka jajili jakusosekwa mlope kwetuwe malingana ni utumiki ni yakusosa yetu, malemba gakutusalila kuti tukumbileje mituka jele jajili jakusosekwa mlope (1 Akolinto 12:31). Ngatukwenela kumsalila Mlungu kuti "m'wecete kwa une mu lilowe lyakupikanika kapea canti myi" m'we tukwenela gamba kuwenda kuti Mlungu atulongolele, naga Mlungu akusaka kutenda cinecakwe kupitila mwa Msimu wakwe, jele nganijiwa mbali jetu.

Ndawi syejinji Mlungu akusapeleka mituka kwa wandu wakulinandiya (1 Akolinto 1:26-30) soni wamasengo wa Yesu wakupuleka wakwete cisogosi ca Msimu mu wao, kulocesya kwa Mlungu mpaka awe wakulupicika ali wapele Mtuka, soni wandu wawendile kupitila mu lipopelo lya akhlistu wane (1 Timoteyo 4:14; 2 Timoteyo 1:6)

Mituka ja Msimu naga jili mkamula masengo mu umi wa akhlistu waswela jikusawonecela ni Yindu ayi:

1. Koneka cenenepe ngawa mpela akamwile ni majini
2. Mundujo wangagumila kusangalala mwakupundanganya, kapena ni ukali

3. Kangala konecela mu ndawi ja kumcimbicisya ni kumkwesya Mlungu, mwa msimu wa cinonenyelo, kulinandiya ni kutondowa mtima.

4. Atamose ngakusawa ali ayiganicisye, mundujo akusakombola kuligosa pakutenda cilicose (1 Akolinto 14:26-33).

6. Asamale ni mituka jajikusayika ni msimu wa kwamuka ni kalipila wandu, jangali cinonyelo ca usimu kapena cisogosi.

3. WANDU WA MLUNGU MU UTUMIKI (utumiki wa kulalicila ni kwiganya)

Wandu wa Mlungu pakusajigala ndawi kusosasosa malowe gakuti akasalile wandu wane, pakusawa upile wekulungwa wakulijiganya ya matala ni malowe ga Mlungu kutyocela mu kulalicila kwao kwegumbalidwe ni macili ga Mlungu. alemba ma utenga gakusawecetaga. Akole buku jakuti panyuma pakwe wao talijinye kutyocela mu yeleyi. Komboleka kuti cilongosyo cakusosa sano jino cawecetedwe munyuma wao ni aliwalile. Awe mundu jwakusyoma (Yesaya 46:10-11; Kutyoka 4:10-12; Yohane 3:27; masengo 20:27; Aloma 10:14; 1 Akolinto 2:1; 1 Petulo 4:11).

Mautengo gosope genejo komboleka kugalinga pa kamulisye masengo matala gawili gatuwecete munyuma gala.

4. PAJIKA (kupocela cilongosyo pajikape)

A. Lilowe Lya Mlungu (malemba geswela ni ndandililo ja cilongosyo cosope)

1. Kuwalanga baibulo ndawi syosope – akusawa ali mkupata lunda pa cindu cinecakwe ndawi jilijose jakusawalanga baibulo. Atamose mwine ngakusamanyilila nambo akusawa ali mkulikamucisya mlope pakuwalanga baibulo.

2. Kuwugulila cile baibulo – mwa kuyijigala cenenepe, am'wende Mlungu kuti walongolele ku malemba gakwenelana ni yakusowa yawo. Ndawi jakuwugula baibulo akoleje cikulupi cakuti Mlungu taweceta ni wao.

3. Kujiganicisya ndime ja m'baibulo – ndawi sine Mlungu komboleka kupeleka mu nganisyo syao ndime ja m'baibulo. Awugule jele ndimejo ni kutanda kuwalanga mpaka Mlungu ali awecete ni wao.

4. Kumbucila ndime pa cimoyo. Ndawi ni katema Mlungu akusatukumbusya ndime ja m'baibulo mu ndawi ja mayeselo kapena jakusausya, kutsalila yakuti tutende. Akole dongosola jwakwinjisy malowe ga Mlungu mu mtima (Masalimo 119:9-11; 15-16; 33-35, 65-68,97-105; Misyungu 2:1-20; 3:3-6; 4:1-13; 2 Timoteyo 3:14-17).

B. UMBONI wa Msimu Waswela (Lilowe lyakupikanika mkati lyalimanyi wanace wosope wasyesyene wa Mlungu wosope)

Msimu waswela akusakombola kwalola wao mkati naga cine cakwe cili ca Mlungu kapena iyayi. Akatenda kandu kalikose naga ali mkayicila, mlopelope naga ali mkoneka kuti akwenela kwanguya. Mlungu akusalongolela, jwangatuta iyayi! Naga ali mkanganidwa kutenda citema

akusakangala kuwa satana. Mu lilowe lya jwakucinga jwambone, mwangapeleka woga kapena kudandaula. Lilowe lyakwe lili lyakutondowa, lyakupikanika cenene, lyacinonyelo soni pambesi pakwe umi wao wa usimu ukusajala m’bujo ni kusangalala, ngawaga woga (2 Timoteyo 1:7; Yohane 10:3-5; 10:14,16, 27-28; 3:29-30)

Kulinga kwa umboni kapena malemba: yeleyi yikusawa yisyene naga:

1. ngayikutujiganya kunandiya cikulupi cetu pa Mlungu. Kapena kutulekasya kuwa waganisya ni kutenda cisagula
2. ngayikutendakasya kulikwesya nikutiga “une Mlungu akusaweceta none” kapena soni kuwa jwakumudwa ligongo lya woga.
3. kuwa wakanganidwa mlope, kuwa mpela ali pa citega. Satana akusakangala kwapa wandu malowe ganganigawa mmalemba ku kwawutusya kuti wagwisye wandu wakusaka cilongosyo.
4. kwasalila yindu yangasosekwa, pane yakwamba yakulya, yakuwala, kapena katende ka yindu.
5. kupeleka woga wangali mate wakuti ni ngatenda kandu ligongo akogopa kulepela kutenda lisosa lya Mlungu. mu malemba wandu wa Mlungu wapataga cilongosyo aku ali mkutenda cinecakwe, ngawaga citamile (Yohane 4:3-4; Masengo 8:4; 15:36; 16:6-7).

C. Kwembecela Pa Mlungu. (Kupinila malowe gakwe pa mapopelo ni kwembecela kupikana lilowe lyakwe).

Mlungu akwete matala gatatu gakusalongolela wandu: lyandanda ni lyakuti ELO, lyawili ni lyakuti IYAYI, lyatatu ni lyakuti MJEMBECELE. Ngawa mkomboleka kuti tumkanganiceje Mlungu, nikuti ndawi yindu yicijenela kucelewa. Ma umi geli gelumbikane ni wandu wane, ni ndawi sine Mlungu akusajembecela kuti jemanjawo akosece mkanawe kutukunda m’we kutenda yatukusaka. Aku kuli kwanga kwakusausya mlope nambo kwakusosekwa kwejinji. Aku kukusawa kulingwa kwa kapolo jwakunonela(Masalimo 62:1,5; 33:20; 37:9; Misyungu 20:32; 27:8; Yesaya 30:18; 8:17; 40:31; 49:23; Hoseya 12:6)

Tuwecete ya matala ga cilongosyo gagakuwoneka mu kulongoleledwa kwejinji, nambo tugawice mu magulu gatatu gekulungwa.

1. *Awe Ku Yakusaka yawo.* Ayijigalile yakusaka yawo kwa Mlungu mu mapopelo, ni ayipelece kwa Ambuje kuti ayikomele pa msalaba. Apopele kuti ‘ Ambuje Yesu nguwigala yakusaka yangu yosope ni nguyiwika apa. Ngusosa kuti mu nganisyo mbe mpela jwa m’we kuti ayi yindu yangusanonyele kuyitendayi. Ngusosa kwembecela lisosa lyawo.
2. *AMKANE satana* pakwima mwa mu lina lya Ambuje Yesu Mkhlistu. Mwanace jwalijose jwa Mlungu akwete macili ni ulamusi mwa Yesu jwali, mtwe wa mpingo mu yindu ya usimu (Efeso 1:17-23; 2:1-7). Ali ajimu mu ulamusi wa Yesu, amtopole mmagongo jwao ni malowe gakwe,

pakusala mwa cikulupi malemba gakwenelela. Mpela cipula cakutema, malemba gakusatopolo mmagongojo (Yakobo 4:7; Yohane 3:8; 1Petulo 5:6-9).

Awecete mwakulimba mtima kuti, ‘satana mu lina lya Yesu Mkhlistu ngukana nganisyo syenu, mpela mugakuwecetela malemba kuti...” wao akasawa wakogopa, nambo akulupilile kuti macili ga Yesu tigawe kunyuma kwa malowe gawo ni kumtopola satana.

3. *Pangali lilowe line akawe lilowe lya Mlungu.* Mwa cikulupi apocele nganisyo sya Yesu (1 Akolinto 2:16). Am’wendu Mlungu naga tawe wakusangalala kwalocesya wao. Kwanga kulikose kwa ndawi jijojo komboleka kuwa lilowe lya Mlungu, ajigale ni kulupilila yakupikana pandanda. Atende yakwasalila kuti atende. Naga pawe pana kusonecela tikuyice ligongo lya kusowa cikulupi cicikusayika pangatenda cindu candanda cacipikene. Naga pangali cakucipikana ndawi jijojo amyamice Mlungu pakwetende kuti ajembecele ni awe wakatongolela.

KUKULA MWA MLUNGU

Pana ndime siwili syasikusalosya kula kwa mundu kutyocela ku ukandi kwika pa ukulu. Yeleyi tuyilocesye pasipa kuti wao akombole kupikanicisya ndawi sya Mlungu pa ulongosi wine wakwe wakwaya ulombola ni masengo pa umi wao.

YAKA	YIMANYISYO YAKWE
Kwika pa yaka 6 Kutandila 6 mpaka 12	Mwanace – wangayimanya yejinji Yakusakombola – Kulijiganya kwenda, Kuweceta, ng’anda ni yine. Kaneko - akusalijiganya kuwalanga ni kulemba

<p>Kutandila 13-16 Soni 15-19</p>	<p>Mcanda – Konjecesya Dongosolo – akusajonjecesya ku cilu ni mu nganisyo Kwende – Akusamanyilila yindu ya pa cilambo.</p>
<p>Kutandila 20-24 Soni 25-29</p>	<p>Ukulu – Kumanyika Konjecesya – komangala mu nganisyo ni konjecesya umanyilisi Kulimanya yindu -</p>
<p>Kutandila 30 mpaka msogolo</p>	<p>Kutamilicika – Umundu, ulongosi, kutama mmusi yosope yikusajendela yimo</p>

Ligongo yaka yambone mlope kulijiganya mundu yikusawa sikati ya 20 mpaka 24, ni jikusawa ndawi jambone kutamiicika pa masengo gatakamuleje. Yaka ya mpaka atame mkanawe kulombela yili ya sikati ja 25-29 kuti atamilicice mu masengo gasagwilego. Nambo naga ali jwamkongwe jwakwenela kulombela, kuli kwambone kulombela mu yaka yandanda ligongo masengo gawo gaciwa wamkwakwe ni wanace wakwe.

MASENGO GA MLUNGU PA UMI WAO

Yisagula yakusosekwa mlope yicacitenda mu umi wao pambali pa kuwa mkhlistu yili ya ulombela ni masengo gatakamule. Acacanda wajinji akusasosa ulongosi wekulungwa mu yele yindu yiwiliyi. Naga agambile kupeleka umi wao kwa Mlungu soni ali wacinyamata, kuli kwakusosekwa kum’wusya cakusaka kuti wao atende

Naga cakulinga cawo mu umi cisindile kutyocela ku kulitumicila acimisye kuja ku kumtumicila Mlungu, yisagula yosope yiwatesile mkanawe kulupuka yikwenela kusinda. Ndawi sine tukusajenela kusinda masengo getu pane kugaleka kwene. Akuye aga matalaga kuti amanyilila masengo gakusaka Mlungu kuti akamule:

1. *Akuye Yakusayinonyela ni Yakusakombola.* Alole yakusatenda cenene ni yakusalepela. Ndawi sine Mlungu akusatupa mituka ja ukombosi wine wakwe yakuti mpaka tuyikamlisye masengo m’bujo mwakwe.
2. *Anonyele Yindu Yejinji.* Asose kulijiganya yindu yejinji yakwaya ndamili sya wandu ni majignayo. Alinje ma ung’asi gejinji, ni yakutende yine. Alijiganye kamulisya masengo yindu yejinji mwa mpaka akombolele, soni akalaka kulijiganya. Mlungu akusasagula yindu yambone kuti ayikamulisye masengo.

3. *Awalanje Ya Yindu Yakusayinonyelaga Kutenda.* Awalanje kawili kawili soni kwejinji. Awalanje ya mbili sya wandu wane. Soni asosesose kumanyilila yejinji ya yindu yakusayinonyelaga

4. *Alijiganye Katende Ka Yinduyo Mwacitama.* Akamule masengo ga kwamba kwembecela kapena awusye kwa wandu wane.

5. *Awe wagopoka kusinda nambo am'wusye Mlungu.* Ajile 'Atati aga masengoga nguganonyela, ngwete cindwi nambo soni nguyiwona kuti mpaka nagakombole cenene. Tinalijiganye cenene ni kulola kuti nagakombwele mlope kuti lina lyawo licimbicikwe, nambo ngwawendak kuti asimicisye naga cisagula cindutendeci cili cambone. Ngusala kwa walakwe kuti naga pana cindu cine cakusaka kuti une ndende, tinjitenda celeco mwakusangalala ni kuleka yingusakayi'

Naga akusaka kusinda masengo gawo pa japali mwa sambano, akuye aga matalaga:

1. *Akuye litala lyakuwa wakusosekwa mlope kwa Mlungu.* Akwete yejinji ya mpaka atende; cambone mlope ni kuwa pasi pa Mlungu, alole cindu ca mpaka atende cenene mlope ni atende celeco.

2. *Apelenganye kutenda* celeco mpaka ali alongoleledwe mwa padeladelape (1 Akolinto 7:20-24). Tukagatenda masengo galigose kuti gacikusa, naga gali gatendedwe mu lina lya Ambuje. Galigose komboleka kuwa litala lyakwatumicila Ambuje. Mlungu akusakamulisya masengo ga mtundu wuliwose kuti gawe mpela njete jakutyosya kuwola kukuli mmalo gakulekangana lekangana.

3. *Agapelece masengo gawo,* naga masengogo gasyucile mpela ka mlungu kawo kapena gali mkasa lilamusi lya cinonyelo ni wandu wane. Naga akukayicila, nikuti ngawa yambone kwa wawo. masengo galigose gali ga mpaka kulecedwa, mu kwatumicila Ambuje. Akawe atende cele cisagulaci kutyocela pasi pa mtima wao, ni ali wakoseka kuwa wakusangalala pa cilicose, nikuti nganawa mu lisosa lya Mlungu. atamose akhlistu komboleka kuwape pa masengo gawo (Masengo 18:3) wane akwenela kuleka (Masengo 9:27).

3. *UTUMIKI jili mbali ja jimo ja masengo gawo* ngawa cindu capedela delape. Nambo naga Mlungu akwawilanga kuti akamule masengo ga utumiki ndawi josope, gopolela kuti amkulupilile Mlungu kuti tiwape yakusowa yawo kupitila mu kulalicila utenga, tamanyilile kuti awilanjidwe kupitila mu yindu yiwili yekulungwa. Candanda KUKULA: winji wa masengo ga utumiki mwakuti ngasakombola kamula masengo gawili pa ndawi jimo. Cawili GANICISYA MLOPE ya masengo ga kulalicila malowe. Pa jele ndawijo mpaka ajile kuti, ' une ngangombola kutenda masengo gana gawiliga. Ndili jwakoseka kwakulupilila wao kuti ambe yakusowa yangu yosope, nagadi akumbilanga kuti ngamule aga masengoga ndawi jangu josope. Naga utumiki wao ujumwile, agambe kwaula ku masengo gawo ga kala ni kutumicila Mlungu kweleko. Ngacikusawa cindu cakusausya.

MLUNGU ALI MBALI JAWO

Ndawi syosope akasaganicisya mlope ya ulombela mpaka ali apundile yaka 20. Apelece yaka yao yandanda kwa Mlungu ni ajigale soni ndawi ja kumanyilila masengo gawo ni utumiki wao mlope. naga Mlungu akusaka kuti wao alombele, tiwape upile mu ndawi jakwenelela. Atangwanidwe ni kosekasya umi wao ku masengo gakwe ni cisagula ca Mlungu.

Malombele gejinji gakusakasika ligongo lya mteto wagonana wandu mkanatawe liwasa. Wajinji akusatende yindu yejinji yekulungwa kulungwa mwakupululuma soni mkanawe kula. Naga akosece kulombela kuwa wakulungwa mu nganisyo ni cilu cakwe ni usimu wakwe, soni akupikana kuti Mlungu akusosa kuti wao alombele, alolesye ayi yinduyi:

1. Mkhlistu jwampagwe mwasambano – wandu wangakulupuka akusatende yindu yawoyawope
2. Mjawo jwakuti akusanonyela yindu yakulandana soni wakuti akwete kuwilangwa kwakulunda kwa Ambuje.
3. Wakulandana mu usimu. Kamulana kusyesyene kukusatawidwa mwa Msimu wa Mlungu. soni cili cilosyo cakuti jutalombelejo tacijenda yimo pameso pa Mlungu, ngasapela kapena ngapikanicisya. Aganicisye ya yindu yine mpela kulipila magesi kanga mesi, kanga ya masengo ga mnango ni kusamalila yindu. Ni apopele mlope mkanawe kusagula.

MAYESO GA CINONYELO CISYESYENE

Ana akusamnonyelaga kusyesyene mundu jwakuti alombelejo. Alilinje wao asyene kupitila mu mayeso gakutyocela pa Yohane 3:16 kuti alole naga alidi pa cinonyelo ni mjawojo;

“PAKUWA MLUNGU”

Cinonyelo cisyesyene cilicose cikusatendekwa mu lina lya Mlungu. m’we wangamanyilila ngopolelo ja cinonyelo akawe tuli mkusosa yambone ya Mlungu ni wandu wosope. Cinonyelo ca cikhlistu cikusawonecela mu pa kulalicila ni unakajumo. Cinonyelo cetu cikwenela kuwa ceswela, kuti Mlungu akombole kucikamulisya masengo. Cinonyelo cangakasa malamusi ga Mlungu, cikusawengana ni sambu sya mtundu wuliwose. Cinonyelo cikusawengana ni kulinonyela palipose, ndawi syosope. Sano asale yakuwone, ana mjawo jwakumnyelajo, akumnonyela mu ucimbicimbi wa Mlungu.

“...WACINONYELE...”

Cinonyelo cisyesyene cikusawa capedela. Cikusawa cakupikanicisya mlope. cikusapikana lukondwa ni yipwetesi yosope yiyipali. Nambo cikusapunda pagamba kutenda canasa. Cinonyelo cili soni ca lunda. Pangali jwakusanonyela ni cinonyelo ca Mlungu, ‘jwokusagwa’ mcikondi. Aci cikusawa cinonyelo ca ndawi ni nganiciwa cakwanila kamula ulombela kwa

ndawi jelewu. Cinonyelo ca Mlungu cili CISAGULA CA LUNDA kuti citendele umbone mundu jwakunonyeledwajo.

Cinonyelo cili cindu ca mu nganisyo. Cindu cakusatendega kutyocele mu nganisyo. Nambo cikusawa cakusimicisya ni kusamalila. Msikana atende cilanga kuti tajawusye mnyamata jwakumnonnyela kwa Mlungu kulola naga takajiticisye, nambo kupikana kuti akumnonnyela ni kusagula. Mcanda nombe awe jwakuwona kuti cakulinga cakwe cakupata msikana ni cakuti amjigalile ciwandika kwa Yesu. Akasawa wakupululuma ligongo jwine jwakwe akwasangalasya kapena jwakoneka cenene. Akasakunda kuti mtima wao ujale m'bujo mwa nganisyo ni cisagula cawo. Cinonyelo cikusajigala ndawi; cikusaganisya mkaniciwe kulipeleka. Naga akulupili yakupikana mcilu mwawo, tacikumudwa mlope, akulupilile mwa Mlungu.

"...CILAMBO CA PASI..."

Cinonyelo cikusasaka kuti jwalijose awe jwakusangalala. Cinonyelo cangapya mtima cangatumbila. Naga wao ali mu cinonyelo ca Mlungu, tacisaka jwajose pa cilambo ca pasi kuti acimanye. Ana akusanonyela ni cinonyelo camti myi? Cinonyelo ca unami cangasowa, cikusalinonyela; cikusasaka yosope cisangalale pa jika. Cinonyelo cisyesyene cangasaka kulumulila ma umi ga wandu wane; cangadandaula kapena kumudwa naga jwakunonyeledwajo akukunguluka ni wandu wane. Cikucileka mundu jwinejo kuti akole ufulu wakatenda cisagula cakwecakwepe. Cinonyelo cisyesyene cikusasamalila yiwumbe yosoepe, ni cangapeleka yipwetesi melemelepe. Cangatenda lusagu lwagamba kusagula kunonyela yinepe. Ana akusasangalala kuti wakunonyela wao akunguluce ndi wandu wane? Ali wakoseka kucisalila cilambo ya jwakusamnonnyelajo? Naga akwete wiwu, nikuti wanganonyela ni cinonyelo ca Mlungu. naga ngakusatendela umboni kapena kupopela ni mjawojo nikuti wanganonyela.

"...MWAKUTI WAPELECE..."

Cinonyelo cisyesyene cikusasaka kupeleka mituka ndawi syosope. Cinonyelo cikusasosa matala gakumtendela jwine jula kuti asangalaleje ndawi syosope. Cinonyelo, malingana ni ndamilo syakwe, cikusalikanya yambone, kuti citendela wane yambone naga kuli kwakwenela kutenda myoyo. Komboleka kupeleka nambo ni ngamnyela mundu, nambo ngakomboleka kumnonnyela mundu.

Pandanda cinonyelo cikusaganicisya ya lisosa lya Mlungu, kaneko yakusowa ya wandu, panyuma pakwe ni pacikusaliganicisya cisyene. Cinonyelo cangamkamulikasya jwine masengo kuti cilisangalasya kapena cipikanice.

"...MWANACE JWAKWE JWAKUPAGWA JIKAPE..."

Pakusawa pana mtengo pa cinonyelo cisyesyene. Mlungu walipile mwanace jwakwe pakusaka kulosya cinonyelo cakwe. Yesu walipile umi wakwe ligongo lya cinonyelo. Cinonyelo cikusagopolela kuwa wakoseka kupeleka cilicose ligongo lya jwa ukumnonnyelajo. Cinonyelo ciksuwalanjila mtengo wakwe nambo cangagamba kutama. Sano wao akusamnonnyelaga

Mlungu camti uli? Ana akusamnyolega mwakwanila kuti ali wakoseka kulekangana ni jwakumnonnyela jwine jwakwe naga mkamulano wao uli mkulekangana ni lisosa lya Mlungu? ana akwete cinonyelo cangali malile pa Mlungu ca mpaka calongolele kuti apelece kwa Mlungu mwa kusangalala ni kuweceta kuti ' Lisosa lyao litendekwe Atati' naga nganalijiganye kulipeleka kwambumbu kwa Mlungu, tapelenganye kuwa mlengo ku cinonyelo cisyesyene cangalikwesya.

Ligongo lyakuti cinonyelo cikusakwaya mundu josope jwene, soni ulombela mkamulano mu nganisyo – ku cilu – ni usimu wakwe wa wandu wawili, naga wandu wawili akunonyelana mu litala ni ndawi ja Mlungu, taciwa wakulipeleka kwa jwine ni mjakwe.

Ni ligongo lyakwe gonana mwa cisawawa nganiciwa cinonyelo. Naga kunonyela kuli kulipeleka kwambumbu kwa jwine, tuwulipelece uli kwa mundu jwa ukumnonnyela naga uli upelece mbali jine jwa ugwe kwa mundu jwine? Umwali wangawujila soni, akawe Mlungu ali akukululucile, nambo soni pangalepela mawasi. Naga ali ajonasile mbali ja umi wao, kupitila pagonansa ni mundu jwanganawa pa liwasa najo, ngasakombola kusunga soni jele mbalijo atamose ali asimene ni mundu jwakusaka kutawa najo liwasa. Naga soni ngakupelece yosope yene ya wao, cinonyelo ngasiciwa cegumbalile.

"...KUTI JWALIJOSE JWAKULUPILILA MWA JWALAKWE..."

Cinonyelo kukusawa kulupilila kusyesyene. Kuti akombole kunonyela kwambumbu ni mtima wosope, akwenela kulikulupilila asyene ni kumkulupilila soni jwakumnonnyelajo. Cinonyelo cikusakulupilila ndamilo ni ulemu wa mundu jwinejo. Cinonyelo cangakangala kumanyilila naga wane ali acilemwecesye; cinonyelo cikusakombola kutama ni wandu wakulepela ni kufooka ligongo cinonyelo cikusamanyilila mwawelele mundu jwine jula. Cinonyelo cangasaka kulilocesya kapena kulambucisya.

"Cinonyelo cangapela pakutenda yindu, cikusakulupilila ndawî syosope, cangajasa mtima, nambo soni cikusapilila ndawî syosope." (1 Akolinto 13:7).

Cinonyelo cikusatamape pandawi jacilewele kapena nganacipikanicisya; cikusawa ciwela atamose ngacikupocela cinonyelo cakuwucisya. Ana akwete cinonyelo camti myi pa mjawo?

Sano ana takulupilile kwambumbu pa Mlungu kuti tacapa mundu jwakwenelela mu ndawi jakwe. Mlungu akusiwanonyela wao, akusasaka kuti wao asangalale. Ana tamkulupilile mwangasigasya kuti tawe wakusangalala mlopoe ni calicose citatende Mlungu?

Mu baibulu mwana ja wandu wandu wawawusyaga kuti naga yili yambone kuti walece aciwamkwao kuti alipelece kwa mbumbu ku masengo ga utumiki. Mlungu kupitila mwa jwaktumicila Paulo wajanjile kuti tuweje wangakamulisya yindu ya cilambo ca pasi ni mawasa getu getu ligongo lya unandi jutuwe pa cilambo pano nambo soni kusosekwa kwa masengo ga usimu. Ligongo wandu walombeke ngawa mkuleka mawasa gawo (1 Timoteyo 5:8), akusakola masengo gakuoseka ku liwasa lyao, ni yeleyi yikusawa ya kumcinga

mundu,nambo wandu wangalombela wangamanyilicisya. Yine yikusawa yakusokonesya ku masengo ga Mlungu, nambo ngakuti tulece mawasa.

Akasalombela - mlopelope mksanakomangale. Kwa wane kmboleka kuti Mlungu wawilasile kuti atame wangalombela umi wao wosope. Pana masengo ga cikhlistu gakuti wa mpaka atende cenene ni wandu wangalombela. Jwakulijiganya jwa Yesu komboleka soni kuleka ufulu wakwe wakulombela kuti atende cenene masengo ga Ambuje. Kutenda cele cilangaci kuweje ligongo mundu akusaka kulipeleka mlope ku utumiki wa Ambuje nambo soni akwete cilongosyo cakumanyika cenene. Naga Mlungu awilasile, akusapeleka cisyowelo cakuti mundujo apakombole.

Ulombela uli mtuka wa Mlungu kwa wandu wajinji nambo kuwa wangalombela uli mtuka wakwe kwa wane. Ulombela uli wambone, nambo naga mpaka akombole kutama wangalombela, jele ndawi pejo uwuli ui wambone mlope. pana magongo gambone gakuwela mundu jwangalombela gakuti – mundu uwe jwakukutula ni jwakusangalala uli mkutama jikajo (1 Akolinto 7:1-2, 6-9, 17; Matayo 19:10-12)